Utvidgning av Årsbäckens naturreservat i Skinnskattebergs kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att angivna föreskrifter skall gälla för reservatet (se reservatsföreskrifter).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen för reservatet (bilaga 2). Förvaltare av reservatet skall vara Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen beslutar att, när detta beslut vunnit laga kraft, skall beslut om fridlysning av naturminne den 5 februari 1960 (dnr III Ö-25-58) upphöra att gälla.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Årsbäckens naturreservat	
RegDOS-id	1331	
Skyddsform	Naturreservat	
Län	Västmanland	
Kommun	Skinnskatteberg	
Församling	Gunnilbo	
Naturgeografisk region	28. Skogslandskapet norr om gränsen för norrlandsterrängen	
Karta	Gröna kartan: 11 G SV	
Lägesbeskrivning	Ca 10 km sydväst om Skinnskattebergs tätort	
Fastigheter	Del av Solmyra 5:1, Solmyra 2:65och Solmyra 1:3	
Areal	ca 24 ha	
Markslag	Produktiv skogsmark	24 ha
	Impediment	0,3 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län	

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och främja naturvärden som är knutna till lundvegetationen längs med vattendragen samt att bidra till att delmål 1; miljökvalitetsmålet Levande skogar uppnås. Viktiga förutsättningar för bevarandet av den biologiska mångfalden är en varierad åldersstruktur i trädskiktet med en hög maximal trädålder, döda stående och liggande träd i olika nedbrytningsstadier samt en ostörd hydrologi.

Syftet skall uppnås genom att området ges en skötsel som är inriktad på att främja lövskogen, med mindre bestånd av bl a skogslind, längs med vattendragen och den gamla åkermarken, för att utveckla en lövskärm (skötselområde 1). I övrigt skall skogen ges en begränsad skötsel framförallt skall gran hållas efter för att bibehålla ett stort lövinslag och uppstår behov kan andra åtgärder för att gynna biologisk mångfald övervägas (skötselområde 2).

Beskrivning av området och skäl för beslut

Årsbäckens naturvärden, som är unika för Västmanlands län, har varit kända under lång tid. Det nuvarande naturreservatet (Årsbäcken) bildades redan år 1960. Jordmånen utgörs av normalblockig morän med svallat ytskikt förutom de gamla åkrarna som utgörs av glaciallera.

Området har en artrik lundvegetation där trädskiktet består av skogslind, lönn, asp, al, björk och gran. Buskskiktet består förutom av trädskiktsarterna av hassel, skogstry, hägg och olvon. I fältskiktet kan nämnas korallrot, ormbär, vispstarr och kanelros. Värdena är huvudsakligen knutna till lundvegetationen längs med vattendragen. Området innehåller ett stort antal rödlistade arter, signalarter och andra arter som indikerar höga naturvärden. En molluskinventering utfördes 1981 som visade på ett 30-tal arter, varav ett flertal är rariteter för Västmanlands län. Några nämnvärda är *Acathinula aculeata* (inget svenskt namn), ärtmusslor (*Pisidium* sp) i Sverige finns 15 svårbestämda arter varav några är rödlistade (VU och DD), mångtandspolsnäcka och skogsgrynsnäcka. Här finns även en del mossor, lavar och vedsvampar, men dessa är inte utredda i någon större omfattning. Som exempel kan nämnas vedtrappmossa (NT), asphättemossa, krusig ulota, aspgelelav (NT), skinnlav, stuplav, rävticka och stor aspticka (NT).

Värdena har uppkommit genom lång skoglig kontinuitet och på grund av att skogen endast nyttjats extensivt.

För att bevarandevärdena inte ska riskeras genom påverkan från besökare måste vissa aktiviteter begränsas.

Skälen för att området skyddas som naturreservat är att det är ett angeläget allmänt intresse att skogar som denna, med dess arter och livsmiljöer, bevaras och främjas. Floran och faunan i området är känslig för miljöförändringar och missgynnas av skogsbruk.

Länsstyrelsen finner att en reservatsbildning är förenlig med bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken och att den för Skinnskattebergs kommun gällande översiktsplanen inte utgör något hinder för reservatsbildning. Staten har genom Naturvårdsverket köpt in området för naturvårdsändamål.

Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna motsvarar behovet av skydd för att syftet ska uppnås. Området skall därför skyddas som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande och döda träd och buskar
2. bedriva husbehovstäkt eller utfylla, tippa, spränga, schakta, gräva, dämma, nydika, dikesrensa, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning
3. uppföra ny byggnad eller annan anläggning (exempelvis väg, mast, antenn, luft- eller markledning)
4. anordna upplag
5. uppföra stängsel eller annan hägnad
6. jaga fågel
7. medföra okopplad hund med undantag för jakttillfällen
8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen
9. upplåta mark för tävlings- eller övningsändamål exempelvis skyttetävling, orienteringstävling eller militära övningar.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det tillåtet att:

- utföra nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
- utföra nödvändiga underhållsarbeten eller förbättringar av kraftledningen som sträcker sig genom området,
- markägare till fastigheten Solmyra 5:1 har rätt att använda traktorväg markerad A till B på beslutskartan i samband med skogskörslor och jakt, uppstår markskador skall dessa åtgärdas snarast efter avslutat arbete.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskilt rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gräns i terrängen
2. utplacering av informationstavlor
3. dokumentation och uppföljande undersökningar av markförhållanden, flora och fauna
4. anläggning av parkeringsplats för allmänheten
5. stigslinga anläggs i området och markeras ut
6. vid behov utföra åtgärder för att gynna biologisk mångfald enligt fastställd skötselplan

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. göra upp eld
2. cykla eller rida i terrängen
3. klättra i boträd eller på annat sätt avsiktligt störa djurlivet
4. fälla eller på annat sätt skada, levande eller döda träd och buskar samt att skada vegetationen eller naturföremål i övrigt t ex genom att insamla örter, gräs, mossor, svampar eller lavar, med undantag för bär och matsvamp för husbehov
5. insamla insekter eller andra ryggradslösa djur
6. på störande sätt använda radio eller annan ljudanläggning
7. anbringa tavla, skylt, affisch, orienteringskontroll, andra markeringar eller permanent snitsla spår
8. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller motsvarande
9. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur

Föreskriften C 9 gäller inte markägare och innehavare av särskild rätt vid jakttillfällen.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan, ej heller för vetenskapliga undersökningar med syfte att öka kunskapen om de biologiska värdena. För sådana vetenskapliga undersökningar krävs dock Länsstyrelsens godkännande.

Länsstyrelsen erinrar om att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart, även om de överklagas.

Ärendets handläggning

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm ägt rum med Naturvårdsverket och Skogsvårdsstyrelsen, samt enligt 25 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm med Skinnskattebergs kommun.
Innehavare av särskild rätt till marken har enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken förelagts att inom en tid av en månad framställa eventuell erinran mot bildande av ifrågavarande naturreservat.

Länsstyrelsen har enligt 27 § verksförordningen utrett föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumenterat utredningen i en konsekvensutredning. Ekonomistyrningsverket har lämnats tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen. Ekonomistyrningsverket har inte inkommit med något yttrande.

Förslag till beslut har remissbehandlats under hösten 2005.

Yttranden har inkommit från Jägareförbundet Västmanland angående förbud mot fågeljakt och uttransport av älg. Vattenfall inkom med yttrande angående förbättringar av ledningen genom området. Länsstyrelsen har tillsammans med markägarna till fastigheten Solmyra 5:1 kommit fram till att transport skall ske på överenskommen väg (även reglerad i avtal). Länsstyrelsen anser att förbud mot fågeljakt erfordras för att trygga syftet med naturreservatet. Därför finner Länsstyrelsen ingen anledning till ändringar. Länsstyrelsen gör en justering med anledning av Vattenfalls yttrande. Detta beslut medför inget hinder för Vattenfall att underhålla eller förbättra befintlig luftledningen.

I övrigt har inga yttranden mot naturreservatet inkommit.

Beslut om kungörelsedelgivning, se bilaga 3.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet (formulär nr 11), bilaga 4.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit
landshövding Mats Svegfors, beslutande och
naturvårdshandläggare Pierre Ahlgren, föredragande, samt
länsråd Håkan Eriksson,
länsassessor Torsten Eriksson,
arkitekt Helena Hiertner,
länsantikvarie Magnus Elfwendahl och
naturvårdsdirektör Christina Lindahl.

Mats Svegfors

Pierre Ahlgren

Bilagor:
1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Beslut om kungörelsedelgivning
4. Hur man överklagar, formulär nr 11

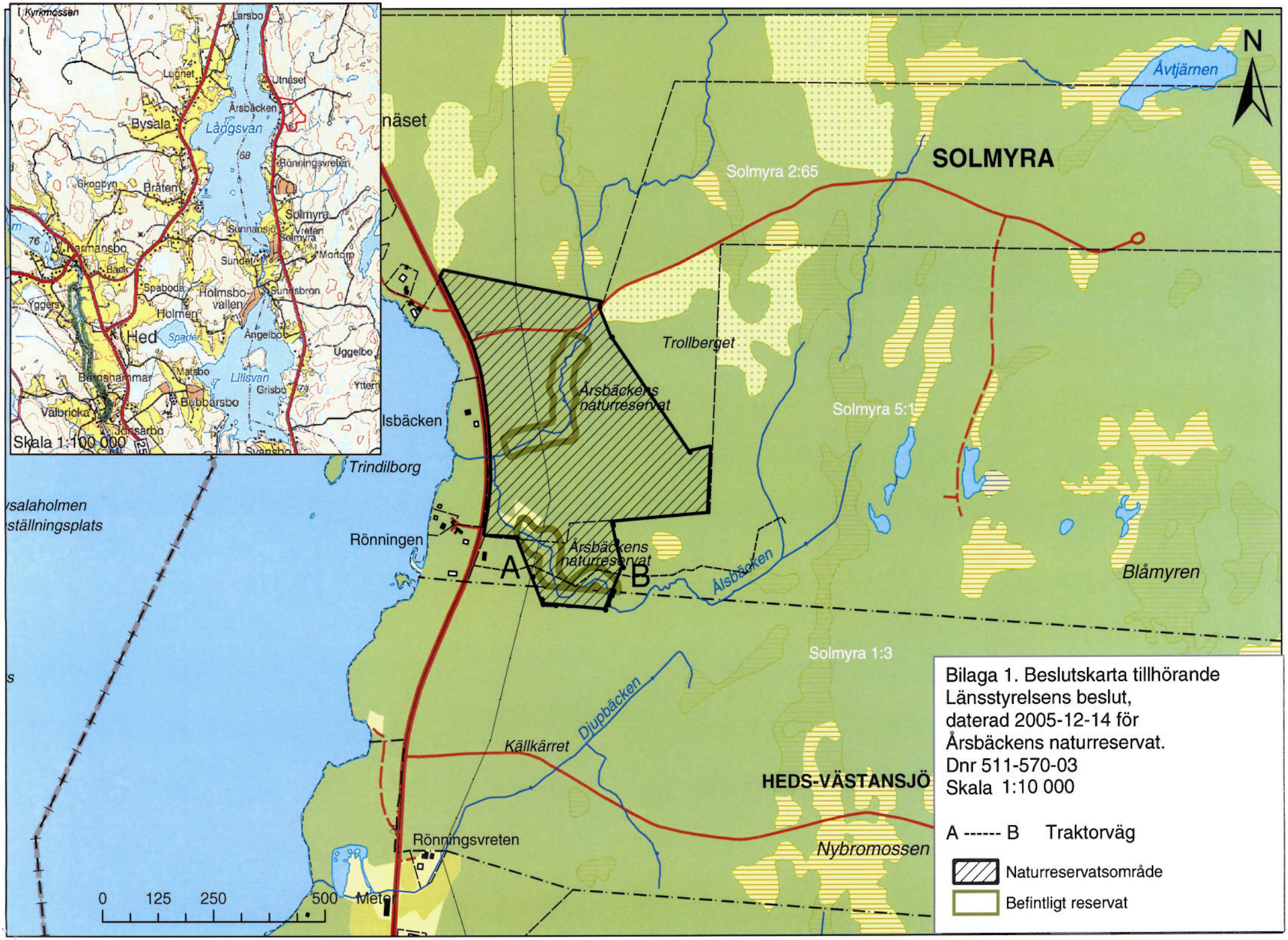

Bilaga 1. Beslutskarta tillhörande Länsstyrelsens beslut, daterad 2005-12-14 för Årsbäckens naturreservat.
Dnr 511-570-03
Skala 1:10 000

A ------ B Traktorväg

Naturreservatsområde

Befintligt reservat

Skötselplan för Årsbäckens naturreservat i Skinnskattebergs kommun

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och främja naturvärden som är knutna till lundvegetationen längs med vattendragen samt att bidra till att delmål 1; miljökvalitetsmålet Levande skogar uppnås. Viktiga förutsättningar för bevarandet av den biologiska mångfalden är en varierad åldersstruktur i trädskiktet med en hög maximal trädålder, döda stående och liggande träd i olika nedbrytningsstadier samt en ostörd hydrologi.

Syftet skall uppnås genom att området ges en skötsel som är inriktad på att främja lövskogen, med mindre bestånd av bl a skogslind, längs med vattendragen och den gamla åkermarken, för att utveckla en lövskärm (skötselområde 1). I övrigt skall skogen ges en begränsad skötsel framförallt skall gran hållas efter för att bibehålla ett stort lövinslag och uppstår behov kan andra åtgärder för att gynna biologisk mångfald övervägas (skötselområde 2).

Allmän beskrivning

Årsbäckens naturvärden, som är unika för Västmanlands län, har varit kända under lång tid. Det nuvarande naturreservatet (Årsbäcken) bildades redan år 1960. En molluskinventering utfördes 1981 som visade på ett 30-tal arter, varav ett flertal är rariteter för Västmanlands län. Några nämnvärda är *Acathinula aculeata* (inget svenskt namn), ärtmusslor (*Pisidium* sp) i Sverige finns 15 svårbestämda arter varav några är rödlistade (VU och DD), mångtandspolsnäcka (*Macrogastra plicatula*) och skogsgrynsnäcka (*Vertigo ronnebyensis*).

Området har en artrik lundvegetation där mindre bestånd av sannolikt ursprunglig skogslind (*Tilia cordata*) förekommer. Jordmånen utgörs av normalblockig morän med svallat ytskikt förutom de gamla åkrarna som utgörs av glaciallera.

Värdena är huvudsakligen knutna till lundvegetationen längs med vattendragen. Faunan och floran kring de båda vattendragen är beroende av ett ständigt slutet trädskikt.

Området innehåller ett stort antal rödlistade arter, signalarter och andra arter som indikerar höga naturvärden. Området har en artrik lundvegetation där trädskiktet består av skogslind, lönn (*Acer platanoides*), asp (*Populus tremula*), al (*Alnus* sp), björk (*Betula* sp) och gran (*Picea abies*). Buskskiktet består förutom av trädskiktsarterna av hassel (*Corylus avellana*), skogstry (*Lonicera xylostemum*), hägg (*Prunus padus*), brakved (*Rhamnus frangula*), tibast (*Daphne mezereum*) och olvon (*Viburnus opalus*). I fältskiktet kan nämnas korallrot (*Corallorhiza trifida*), ormbär (*Paris quadrifolia*), vispstarr (*Carex digitata*) och kanelros (*Rosa majalis*).

Här finns även en del mossor, lavar och vedsvampar, men dessa är inte utredda i någon större omfattning. Exempel som kan nämnas är vedtrappmossa (*Anastrophyllum hellarium*, NT), asphättemossa (*Orthorichum gymnostomum*), krusig ulota (*Ulota crispa*), aspgelelav (*Collema*

subnigrescens, NT), skinnlav (*Leptogium saturninum*), stuplav (*Nephroma bellum*), rävticka (*Inonotus rheades*) och stor aspticka (*Phellinus populicola,* NT).

Med en artrik flora och molluskfauna är det troligt att området även hyser en intressant insektsfauna. Fynd av jordlöparen *Trechus rivularis* som är det första i Västmanland tyder på det.

Administrativa data

Objektnamn	Årsbäckens naturreservat	
RegDOS id	1331	
Skyddsform	Naturreservat	
Län	Västmanland	
Kommun	Skinnskatteberg	
Församling	Gunnilbo	
Naturgeografisk region	27. Skogslandskapet norr om gränsen för norrlandsterrängen	
Karta	Gröna kartan: 11 G SV	
Lägesbeskrivning	Ca 10 km sydväst om Skinnskatteberg tätort	
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län	
Areal	Ca 24 ha	
Markslag	Produktiv skogsmark	24 ha
	Impediment	0,3 ha

Bevarandemål och skötsel

Bevarandemålet för området är att uppnå och upprätthålla syftet med reservatet. Målet skall uppnås genom att naturreservatet indelas i två skötselområden.

Skötselområde 1

Längs med vattendragen och på den äldre igenväxande åkermarken skall skogslind, lönn och björk med flera lövträd gynnas så att en lövskärm bibehålls eller utvecklas där den är obetydlig. Invandrande gran skall hållas efter och vid behov tas bort. Detta kan ske genom återkommande gallring/röjning ungefär vart 10 - 15 år, då röjning kring de ljuskrävande lindarna kan ske samtidigt. Små förbättringar under en längre tid är en förutsättning, annars kommer molluskfaunan att skadas då den är känslig för förändringar i sin livsmiljö, framförallt måste fuktigheten och beskuggning bibehållas. Längs med vattendragen är det viktigt att behålla nuvarande relativt tjocka förnaskikt. Detta gör att pH-värdet inte blir för lågt, vilket skulle missgynna skalbildningen för en del av molluskerna.

Skötselområde 2

Detta skötselområde består mest av barrblandskog med stort inslag av löv. Målet är att låta skogen få en varierad åldersstruktur i trädskiktet med en hög maximal trädålder, döda stående och liggande träd i olika nedbrytningsstadier. Gran skall hållas efter för att bibehålla det stora inslaget av löv. Uppstår behov kan dock andra åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden övervägas.

I samband med upphandling av entreprenör för skötselåtgärder skall lämpliga metoder väljas som bidrar till att syftet med naturreservatet uppnås.

Om brand uppstår skall eventuell brandbekämpning ske med så skonsamma metoder som möjligt.

Friluftsliv

Området skall nyttjas på dess naturgivna förutsättningar. Nyttjandet får inte medföra slitage i en omfattning så att syftet med reservatet motverkas. Uppstår behov kan Länsstyrelsen för att motverka slitage kanalisera besökande genom anläggande av ytterligare strövstigar.

Reservatets gränser skall utmärkas i terrängen och informationstavla med upplysning om gällande föreskrifter och om reservatets naturvärden ska sättas upp vid platser markerade på skötselplanekartan, bilaga 2:1. Stigslinga inom området kommer att märkas upp och underhållas och parkeringsplats kommer att iordningställas av reservatsförvaltaren som även är ansvarig för att ovanstående åtgärder utförs.

Tillsyn och uppföljning

Uppföljning av bevarandemålen ska ske genom standardiserade inventeringar. Förvaltaren dokumenterar utförda åtgärder samt förhållanden som strider mot ändamålet med och föreskrifterna för reservatet. Denna dokumentation skall ligga till grund för eventuell omprövning av föreskrifter och skötselplan.

Tillsyn skall ske av tillsynsman/naturvårdsvakt som utses av Länsstyrelsen.

Kostnader och finansiering

Staten svarar för kostnaderna för reservatsförvaltningen.

Bilagor:
2:1. Skötselplanekarta

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-mail
721 86 VÄSTERÅS	V. Ringvägen 1	021-19 50 00	021-19 51 60	lansstyrelsen@u.lst.se

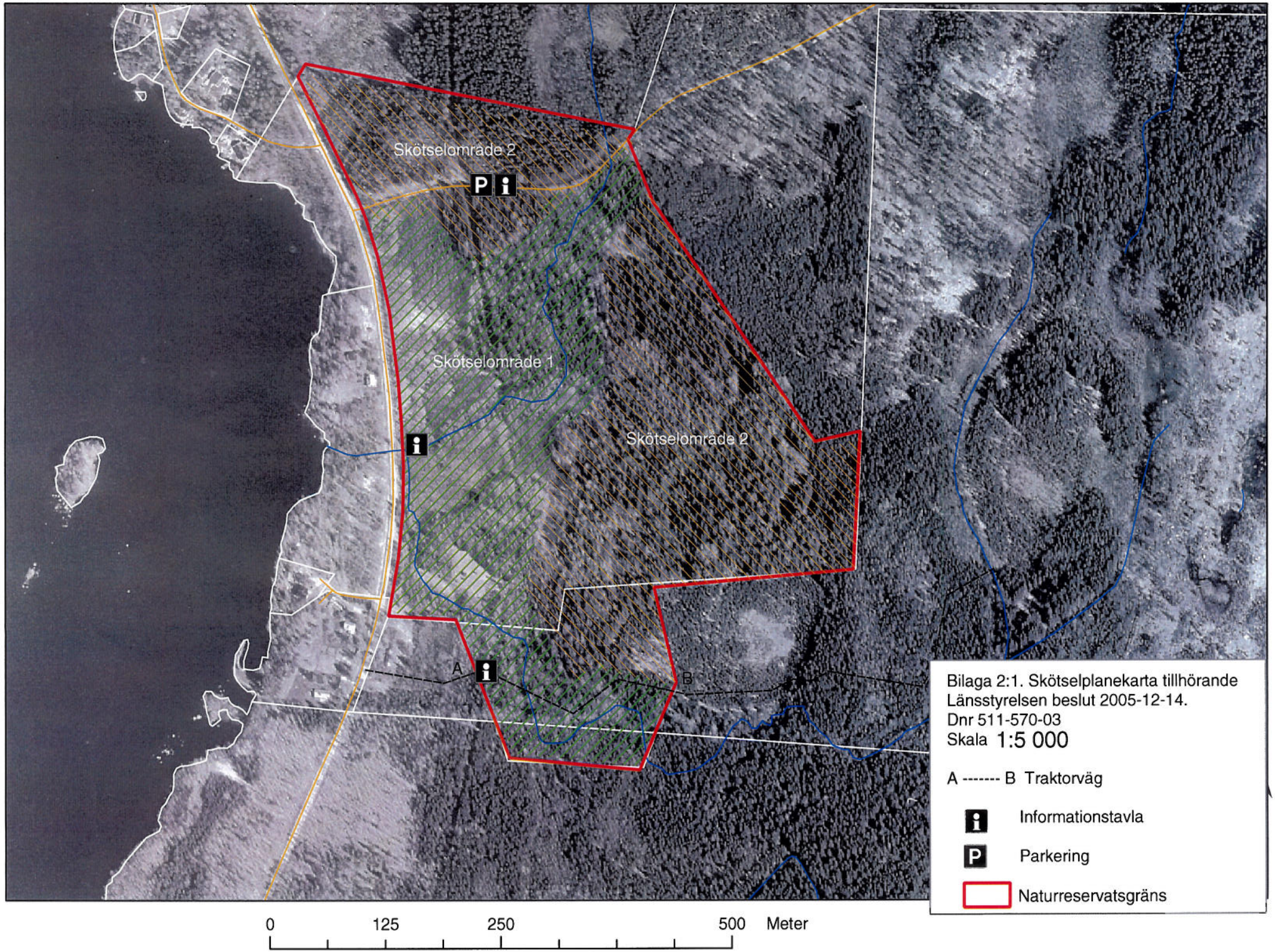
Skötselområde 2
Skötselområde 1
Skötselområde 2
A
B
Bilaga 2:1. Skötselplanekarta tillhörande
Länsstyrelsen beslut 2005-12-14.
Dnr 511-570-03
Skala 1:5 000
A ------- B Traktorväg
Informationstavla
Parkering
Naturreservatsgräns
0
125
250
500
Meter

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428) att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen skall inom 10 dagar införas i

Bärgslagsbladet med Arboga tidning
Fagerstaposten
Vestmanlands läns tidning

Delgivning anses ha skett på tionde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom den tiden införts i ovan nämnda tidning.

Beslutet hålls tillgängligt hos länsstyrelsen, Västra Ringvägen 1, Västerås, 021-19 50 00.

LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län

Bilaga 4
Formulär nr 11

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos **regeringen.**
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelse skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (dnr). - redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
VAR LÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till **Länsstyrelsen** och inte till regeringen. Länsstyrelsen kan nämligen då, samtidigt med Ert överklagande, sända sina handlingar till regeringen, som kommer att behöva ha tillgång till dem.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse senast den 16 januari 2006 annars kan Ert överklagande inte tas upp.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.